

STORTINGET

Innst. 376 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:78 S (2019–2020)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Knutsdatter Strand, Marit Arnstad, Kari Anne Bøkestad Andreassen og Siv Mossleth om at Statsbygg ikke skal selge bygningene på studiested Nesna

uttalelse følger av vedlagte brev av 23. mars 2020. Komiteen har imøtesett, men ikke mottatt skriftlige innspill i saken.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Masud Gharakhani, Stein Erik Lauvås, Eirik Sivertsen og Siri Gåsemyr Staalesen, fra Høyre, Norunn Tveiten Benestad, Torill Eidsheim, Olemic Thommessen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Jon Engen-Helgheim og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Heidi Greni og Willfred Nordlund, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, og fra Kristelig Folkeparti, Torhild Bransdal, viser til representantforslaget. I forslaget ber forslagsstillerne om at Nord universitets lokaler på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet i forlengelsen av den dialogen som regjeringen har med lokale og regionale aktører om ny bruk knyttet til innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren. Videre ber forslagsstillerne Stortinget be regjeringen om å sørge for at spørsmålet om leieforhold med konkurrerende bruk og potensiell avhending av bygningsmassen, som Nord universitet i dag leier på Nesna, stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sørge for at Nord universitets lokaler på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet i forlengelsen av den dialogen som regjeringen har med lokale og regionale aktører om ny bruk knyttet til innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at spørsmål om leieforhold med konkurrerende bruk og potensiell avhending av bygningsmassen som Nord universitetet i dag leier på Nesna, stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.»

Det vises til dokumentet for en nærmere beskrivelse av forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev av 5. mars 2020 til Kommunal- og moderniseringsdepartementet v/statsråd Nikolai Astrup bedt om en vurdering av forslagene. Statsrådets

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser videre til brev fra statsråden av 23. mars 2020, der det fremgår at Campus Nesna er i statlig eie og forvaltes av Statsbygg. En konse-

kvens av at Nord universitet har besluttet å avvike Nesna som studiested fra august 2020, er at lokalene fristilles. Statsbygg er gitt i oppdrag å undersøke om det er annet statlig behov for eiendommen. Dersom det ikke viser seg å være annet statlig behov for lokalene på Nesna, skal eiendommen normalt selges i tråd med instruks om avhending av statlig fast eiendom.

Flertallet viser videre til samme brev fra statsråden, der det fremgår at ettersom lokalene på Nesna ikke skal fraflyttes før i august 2022, er det god tid til å vurdere nye statlige funksjoner som kan innplasseres i lokalene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Nord universitet har lovet studentene at de skal få fullføre sin utdanning på det studiestedet hvor de er tatt opp. Når kommunal- og moderniseringsministeren nå aksepterer oppsigelse av leieavtalen med Statsbygg, aksepterer han samtidig at Nord universitet bryter løfter som er gitt til studentene ved studiestedet Nesna. Det betyr at studentene som ble tatt opp ved studiested Nesna i 2019, ikke får fullført masterutdanninga si på Nesna i 2024, og studentene blir tvunget til å skifte studiested midt inne i sitt studieløp. Disse medlemmer mener at valg av studium og studiested henger sammen, og at institusjonen har plikt til å tilby studentene å fullføre sine studier ved studiestedet Nesna. Disse medlemmer minner om at studentene ved studiestedet Nesna er de mest fornøyde studentene ved Nord universitet, ifølge resultatene i Studiebarometeret. Studentene som er opptatt ved studiested Nesna, har krevd å få fullføre utdanninga si ved studiested Nesna.

Disse medlemmer viser til at Statsbygg i brev av 4. februar 2020 til Kommunal- og moderniseringsdepartementet har reist tvil om hvorvidt Nord universitet har kompetanse til å si opp leieavtalen, når det ikke foreligger et positivt vedtak om omorganisering eller nedlegging av studiested Nesna fra storting eller regjering. Det er Kunnskapsdepartementet som er den formelle leietakeren, og det går ikke fram av avtalen at det er andre enn den formelle leietakeren som har rettslig kompetanse til å si opp avtalen.

Disse medlemmer viser til at Nord universitet får særskilt husleiekompensasjon fra departementet for å dekke kostnader for husleie. Disse medlemmer mener det er grunn til å stille spørsmål ved hva Nord universitet vil tjene på å ville si opp leieavtalen med Statsbygg, med mindre det er meningen at Nord universitet fortsatt skal få husleiekompensasjon etter at husleieavtaler er sagt opp.

Disse medlemmer mener det er oppsiktsvekkende at kommunal- og moderniseringsministeren mener at leiekontrakten som Nord universitet nå sier opp, ikke er juridisk bindende, og slik undergraver inngåtte

langsiktige avtaler som kunne ført til at studentene ved studiested Nesna kunne gjennomført hele studieløpet sitt som planlagt ved studiested Nesna. Disse medlemmer mener behovet for høyere utdanning på Helgeland er stort, og minner om at fusjonsavtalen fra 2016 lovet vekst og utvikling for studiestedet Nesna. Disse medlemmer mener fusjonsavtalens premisser og inngåtte avtaler fortsatt må gjelde for Nord universitet.

Disse medlemmer viser til at bygningsmassen på studiestedet Nesna representerer en unik utdanningspolitisk historie av lokal, regional og nasjonal verdi. Kunstsamlingen representerer også en verdifull regional og nasjonal kunsthistorie. Kommunal- og moderniseringsdepartementets pålegg til Statsbygg om å finne andre brukere av bygningsmassen, alternativt selge den på det åpne markedet, er dramatisk både for lærerutdanninga i nord og spesielt på Helgelandskysten, og i et kulturhistorisk perspektiv. Disse medlemmer vil sterkt advare mot å endre bruksområde for bygningsmassen ved studiested Nesna, og mener at bygningene fortsatt må brukes til høyere utdanning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Nord universitets lokaler på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet i forlengelsen av den dialogen som regjeringen har med lokale og regionale aktører om ny bruk knyttet til innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at spørsmål om leieforhold med konkurrerende bruk og potensiell avhending av bygningsmassen som Nord universitet i dag leier på Nesna, stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det er Nord universitet som selv har besluttet å avvike undervisningstilbudet fra høsten 2022. Disse medlemmer er enig i at det har lite for seg at Nord universitet skal betale leie til Statsbygg ut 2029 for lokaler som det ikke skal bruke. Det vil være en dårlig økonomiforvaltning for universitetet, samtidig som det fører til tomgangsleie av statens lokaler. Det er forståelig at avvikling av studietilbudet ved Nesna får konsekvenser for regionen. Nettopp derfor er Statsbygg bedt om undersøke muligheten for annen statlig bruk av lokalene.

Disse medlemmer viser videre til at Nord universitet har opplyst at sviktende søkergrunnlag gjorde at virksomheten på Nesna gikk fra campusbaserte utdanninger til samlingsbaserte utdanninger alene. Det betyr at studentene som startet utdanningen i 2019, er tatt opp på samlingsbaserte utdanninger. Universitetet har opplyst at det ikke er noen studenter som har daglig

undervisning eller aktivitet på studiested Nesna. Alle studietilbudene gjennomføres i samlinger.

Disse medlemmer vil peke på at Nord universitet på sine nettsider opplyser om at studenter som er tatt opp

«til et campusbasert studium vil få fullføre sin utdanning på studiestedet, innenfor normert tid. For de samlingsbaserte studiene vil samlinger kunne flyttes.»

På nettsidene opplyses det også at:

«Studenter som har påbegynt studier vil normalt få anledning til å fullføre studiene der hvor de er tatt opp. Samlingsbaserte studier kan bli flyttet til annen lokasjon i dialog med studentene. Studenter som tas opp høsten 2019 vil normalt starte studiene der hvor de er tatt opp, og gis anledning til å fullføre studiene samme sted innenfor normert tid. Samlingsbaserte studier kan bli flyttet til annen lokasjon i dialog med studentene. Opptak fra høsten 2020 vil som utgangspunkt bli tilpasset endret studiestedsstruktur.»

Disse medlemmer legger derfor til grunn at Nord universitet har opplyst om at samlingene som har vært på studiested Nesna, kan bli flyttet i dialog med studentene. Disse medlemmer forventer at universitetet følger opp dette og tar initiativet til dialog med studentene så tidlig som mulig og sørger for god informasjon.

Disse medlemmer viser til at både universitet og Statsbygg er del av samme rettssubjekt, «staten». Campus Nesna er en statlig fast eiendom som forvaltes av Statsbygg og brukes av Nord universitet. I henhold til statens husleieordning er det da slik at bruker betaler leie til forvalter. Leien skal i hovedsak dekke forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) og investeringskostnader. Dette er regulert i en egen internstatlig «leieavtale». Siden det kun er én part – staten – er ikke dette en rettslig bindende avtale, jf. grunnvilkåret i avtaleretten om to parter. Men denne «avtalen» er med på å regulere det internstatlige ansvars- og finansieringsforholdet mellom forvalter og bruker av den statlige eiendommen.

Uttalelse fra utdannings- og forskningskomiteen

Komiteens utkast til innstilling har vært forelagt utdannings- og forskningskomiteen til uttalelse, jf. vedtak i Stortinget 3. mars 2020.

Utdannings- og forskningskomiteen uttaler følgende i brev av 2. juni 2020:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til merknadene og forslagene fra de respektive partiers medlemmer i kommunal- og forvaltningskomiteen, og støtter disse.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til forslagene fra kommunal- og forvaltningskomiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, og støtter disse.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet var mot å legge ned lærerutdanninga på Nord universitet, campus Nesna, men ble nedstemt i Stortinget. Disse medlemmer vil styrke og utvikle både Nesnasamfunnet og regionen, og mener regjeringen bør ha en plan for dette. Disse medlemmer har vært tydelige på at universitetslokalene verken bør selges, eller tillates å gradvis forringes eller avvikles, for at bygningene også framover kan brukes til undervisning, forskning eller annen ny aktivitet som gagnar regionen.

Disse medlemmer understreker betydningen av at statlige myndigheter ikke begrenser framtidig bruk av lokalene til utelukkende statlige behov, og slik undergraver lokale og regionale myndigheters muligheter for å omstille lokalsamfunnet Nesna og den omkringliggende regionen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020 har økt kapasiteten i høyere utdanning og lovet 4000 nye studieplasser som et tiltak tilknyttet koronakrisen. Disse medlemmer mener det er viktig at koronatiltakene kommer hele landet til gode og ikke bare de store byene. Tiltakene bør stimulere til at det blir utdannet kandidater til distriktskommuner i hele landet og til Nord-Norge spesielt.

Disse medlemmer foreslår derfor at 100 studieplasser blir stilt til disposisjon for campus Nesna. Campus Nesna er spesielt godt tilrettelagt for desentralisert utdanning, og bygningsmassen og infrastruktur ligger klart. Helgeland har gjennom nedbygging og planlagt nedlegging av campus Nesna og studentsamskipnaden mistet om lag 60 kompetansearbeidsplasser. Ytterligere om lag 80 kompetansearbeidsplasser vil bli nedlagt i løpet av to år, dersom ikke regjeringen snur og hindrer at Nord universitet avvikler all undervisning på campus Nesna i 2022. Gjennom Nord universitet sin nedbygging av studentmiljøet på Nesna og i Sandnessjøen, og IT-utdanningen på Mo, er studenttallet på Helgeland redusert til det halve, sammenlignet med da Høgskolen i Nesna var en selvstendig høgskole. Utdanning av lærere, barnehagelærere og sykepleiere er helt avgjørende for at kommunene sitt velferdstilbud skal kunne fungere. Etter at Nord universitet la ned lærerutdanningen på campus Nesna, gikk søkingen til lærerutdanning på Helgeland ned med 40 prosent. Det ble ikke lyst ut barnehagelærerutdanning i det hele tatt på Helgeland i 2020. Også søkingen til sykepleierutdanning har gått tilbake på Helgeland etter at sykepleierutdanningen i Sandnessjøen ble lagt ned.»

Komiteens merknader etter uttalelsen fra utdannings- og forskningskomiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknader fra Arbeiderpartiets medlemmer i utdannings- og forskningskomiteen og støtter disse. Disse medlemmer støtter etter dette ikke lenger flertallsmerknaden fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti i innstillingen slik den ble forelagt utdannings- og

forskningskomiteen til uttalelse. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet var mot å legge ned lærerutdanninga på Nord universitet, Campus Nesna, men ble nedstemt i Stortinget. Disse medlemmer vil styrke og utvikle både Nesna-samfunnet og regionen, og mener regjeringen bør ha en plan for dette. Disse medlemmer har vært tydelige på at universitetslokalene verken bør selges eller tillates å gradvis forringes eller avvikles, for at bygningene også framover kan brukes til undervisning, forskning eller annen ny aktivitet som gagnar regionen. Disse medlemmer understreker betydningen av at statlige myndigheter ikke begrenser framtidig bruk av lokalene til utelukkende statlige behov, og slik undergraver lokale og regionale myndigheters muligheter for å omstille lokalsamfunnet Nesna og den omkringliggende regionen. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn også være med på å fremme forslagene som medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har fremmet i innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer på denne bakgrunn her følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Nord universitets lokaler på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet i forlengelsen av den dialogen som regjeringen har med lokale og regionale aktører om ny bruk knyttet til innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at spørsmål om leieforhold med konkurrerende bruk og potensiell avhending av bygningsmassen som Nord universitet i

dag leier på Nesna, stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.»

Flertallet viser videre til de felles merknadene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartiets medlemmer i utdannings- og forskningskomiteen og støtter disse.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen sørge for at Nord universitets lokaler på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet i forlengelsen av den dialogen som regjeringen har med lokale og regionale aktører om ny bruk knyttet til innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren.

II

Stortinget ber regjeringen sørge for at spørsmål om leieforhold med konkurrerende bruk og potensiell avhending av bygningsmassen som Nord universitet i dag leier på Nesna, stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 9. juni 2020

Karin Andersen

leder

Norunn Tveiten Benestad

ordfører

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Stortingets kommunal- og forvaltningskomité

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1334-4

23. mars 2020

**Dokument 8:78 S (2019-2020) - Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Knutsdatter Strand, Arnstad, Bøkestad
Andreassen og Mossleth om at Statsbygg ikke skal selge bygningene på
studiested Nesna**

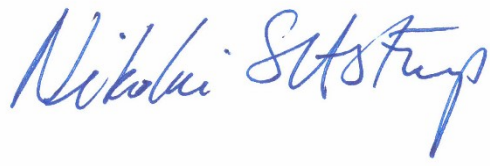
Nord universitet har besluttet å avvikle Campus Nesna som studiested fra august 2022. I den anledning bes det om min vurdering av et forslag om at lokalene på Nesna blir stilt til rådighet for ny aktivitet innenfor innovasjons-, forsknings- eller utdanningssektoren, og at en avhendingsprosess stilles i bero i en toårsperiode for å gi tid til å fullføre det pågående omstillingsarbeidet.

Campus Nesna er i statlig eie og forvaltes av Statsbygg. En konsekvens av at Nord universitet har besluttet å avvikle Nesna som studiested fra august 2022, er at lokalene fristilles. Statsbyggs formål er å fremskaffe lokaler til statlige virksomheter. Statsbygg er derfor gitt i oppdrag å undersøke om det er annet statlig behov for eiendommen. Etersom lokalene til Nord universitet på Nesna ikke skal fraflyttes før i august 2022, er det god tid til å vurdere nye statlige funksjoner som kan innplasseres i lokalene.

Det er ikke innenfor Statsbyggs mandat å tilrettelegge for utleie av lokaler til andre enn statlige virksomheter. Dersom det ikke viser seg å være et annet statlig behov for lokalene på Nesna, skal eiendommen normalt selges i tråd med reglene i instruks om avhending av statlig fast eiendom, fastsatt ved kgl. resolusjon av 19. desember 1997.

Det er imidlertid ikke aktuelt å selge eiendommen i 2020.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Nikolai Astrup". The signature is written in a cursive, flowing style.

Nikolai Astrup

